
OBSAH

ÚVODEM	7
I. NA VRCHOLECH NÁRODNÍHO OBROZENÍ	9
1. Mladá léta v rodném kraji	9
Dětství v Miletíně	11
Na gymnasiu v Hradci Králové	15
2. V kruhu pražských romantiků	20
Mladá lyrika	24
Pokusy o epiku: zlomky poém a balady	29
První prózy	37
Veselohra „Sládci“	44
3. Rozlety a smělé plány	50
Existenční nejistota	50
Obraz národa českého v písních	55
První české pohádky	62
Pro slovanskou literární spolupráci	64
K studiu české literatury a historie	71
Za slovanským bájeslovím	79
Poezie za vědou	82
4. Ve vírech veliké doby	90
Radostné jaro 1848	90
Zklamání a starosti	95
II. U KOŘENŮ „KYTICE“	103
1. Na prahu reakce	103
Zrození „Kytice“	106
Vztah k Štůwackému	109

2. Báseň „Kytice“, idea a program	112
3. „Poklad“	115
4. „Svatební košile“	127
Dívka na modlitbách	128
Noční cesta s umřlcem	134
5. „Zlatý kolovrat“	142
Látkové prameny „Zlatého kolovratu“	142
Nablízko „Balladyně“ Słowackého	144
Pohádkový zločin a trest	150
6. „Štědrý den“	160
Píseň přadlen	162
Od koledy k přání	165
Za tajemstvím osudu	173
Osud neodvratný	178
7. „Záhořovo lože“	185
Základní námět básně	185
Odkud obraz samotářského poutníka?	189
Poutník na pahorku s křížem	197
Obraz Záhoře	205
Na cestě do pekla	212
Poutníková zpráva o pekle	217
Trojí muka ďábelská	222
Záhořova zpověď	229
Návrat dvou poutníků	235
U zázračné jabloně	240
8. „Vodník“	248
Postavy a scénérie	248
V říši Vodníkově	255
9. „Holoubek“ – „Vrba“ – „Lilie“	261
10. „Dceřina kletba“	268

11. „Věštkyňe“	273
„Když těžký padne čas“	273
Poselství naděje	279
Tři pověsti o Přemyslovi a Libuši	284
Pověst o potopeném zvonu	299
O chrámu s třemi branami	304
Podobenství o soše Bruncvíkové	309
12. Romantismus „Kytice“ a Słowacki	315
III. DÁL CESTOU BUDITELŮ	319
1. V „čase za živa pohřbených“	319
Poezie padesátých let	322
Nejkrásnější pohádky	329
Rozmanitost naukové prózy	337
Spása od Východu?	346
2. Nadešel čas sklizně	353
Básnické manifesty a operní libreto	354
Živé poklady minulosti	360
Za českou a slovanskou písní	364
Znovu k českým a slovanským pohádkám	369
Rozpravy z národopisu a historie	377
3. Tváří k Východu	379
Na straně carského Ruska	381
Propagátor staré ruské literatury	386
Před sklonkem života	392
ZÁVĚR: ERBENŮV ODKAZ	397
TŘI HLASY O ERBENOVI	407
1. Jan Neruda: U rakve básníkovy	407
2. Jar. Vrchlický: Několik slov o Erbenově „Kytici“	409

3. Julius Fučík: Nad Erbenovými pohádkami 411

Poznámky 413

Seznam vyobrazení 430

Jmenný rejstřík autorů 435